

Kakih 30 gostilničarskih zadrug, ki ne leže v vinogradnih krajih, bi lahko nakupovalo in uvažalo naša vina. Prezident Withalm je izrecno naglašal, da Stajerci že zopet stopiti v kupčijske stike z našimi vinogradniki, ker vina, ki jih danes uvažajo zbog ugodnejših cen iz Italije in Ogrske, kvalitativno naših vin iz bivše Spodnje Stajerske ne dosegajo. Kot viden uspeh in dokaz gornjih besed je centralna zveza naročila pri kletarski zadrugi »Ljutomerčan« 1 vagon vina, polovico najboljše kvalitete, polovico namiznega. To bo začetek. Če bo ugajala kvaliteta in cena, se bo stvar razvijala sama naprej. Kot drugi veliki odjemalec naših vin pride v poštev zveza Gospodarskih zadrug za Stajersko, ki ima v Eggenbergu pri Gradcu svoje založne kleti. Ta zveza ima posode za 12.000 hl, ki pa je danes napolnjena z vinom le do ene tretjine.

Imenovana sta se še posvetovala tudi z voditeljem zveze gospodarskih zadrug Anwaltom dr. Rudolfom Richterjem, ki je istotako obljubil, da bo zveza nakupovala in uvažala naša vina, čim bo podana za to možnost. V prvi vrsti se bo pri nakupu vin posluževala kletarske zadruge v Mariboru. Želi pa tudi ponudbe od drugih.

Imenovana odposlanca sta iskala stike tudi z drugimi osebami in vinarskimi strokovnjaki, bila sta povsod ljubeznivo sprejeta in sta našla pri vseh pravo razumevanje za stvar, za kar jim gre hvala. Niti v enem slučaju se ni pokazalo, da naših vin ne bi marali. Na nas je torej leželo, da pridemo do uspeha in to na način, da jih zadovoljimo z dobro kvaliteto in ne pretiranimi cenami. Smo tik pred trgatvo. Odlagajmo trgatve vsaj do druge polovice oktobra, grozdje sortirajmo, postopajmo pravilno pri izvedbi vseh tehničnih del, da bo kvaliteta vina čim boljša.

Edino s kvaliteto smo v stanu konkurirati na tujih vinških trgih.

Cene vina iz bivše Spodnje Stajerske so v Gradcu danes pri prodaji na drobno sledeče:

odprto vino á 1 3 šilinge 60 grošev,
vino v steklenicah 7-10 á 4 do 5 šilingov,
ogrsko vino á 1 3 šilinge 20 grošev,
italijansko vino á 1 2 šilinga 80 grošev.
1 šiling — 7.88 dinarjev.

—k.

Kaj bomo lahko prodajali v Avstrijo.

Te dni so odposlanci jugoslovanske in avstrijske vlade podpisali trgovinsko pogodbo med obema državama. Ta nova pogodba določa, katero blago in pridelke smemo iz Jugoslavije odsej brez carine ali pa po znižani carini uvažati (prodajati) v Avstrijo. Obenem pa je tudi Avstrija določila, da sme precej svojih tovarniških izdelkov carine prosto, oziroma po ugodnostni (znižani) carini prodajati v Jugoslavijo. Važna je za naše kraje tudi pridobitev, da bode obmejni promet olajšan. Ko dobim natančnejše podatke o vsem tem, bom v »Slovenskem Gospodarju« vse to natančno razložil.

Avstrija je dovolila, da smemo iz Slovenije, oziroma iz Jugoslavije, uvažati v Avstrijo po znižani carini naslednje blago: grozdje, sadje (sveže in vloženo), raznovrstno vino sočivje, goveje živino, svinje, konje, perutnino, ribe, svinjsko mast, jedilno olje, slivovko (žganje), vino, svinjsko meso, klobase, sir, konzerve, kostanje, lesni ekstrakt,

Proti deseti uri smo korakali skozi reudniško predmestje. Brigadni general Fournier je prevzel poveljstvo nad nami in ukazal kreniti na levo. Opolnoči smo prišli do velikih šetalšč ob Pleissi in se ustavili pod starimi lipami brez listja. Puške smo postavili skupaj. Dolga vrsta stražnih ognjev je plapolala v megli do ranstadskega predmestja. Kadar so ognji zagoreli živeje, so obsvetilevali gruče poljskih jezdecev s sulicami, cele vrste konj, topove in vozove s streljivom, v določenih razdaljah pa nepremično stoječe straže, ki so se v megli črtale kot temne senice. V mestu je odmeval velik hrup, ki je čedalje bolj narasčal ter se zival z votlim bobnenjem naših vozov na lindenauskem mostu. To je bil začetek umikanja.

Vsak je položil svoj telečak ob kako drevo in se izlegnil čez njega, položivši roko pod glavo. Cetrt ure pozneje je že vse spalo.

XX.

Kaj se je godilo do zore, tega ne vem — brzokone so noč prevažali багаžo, ranjence in ujetnike preko mosta. Naenkrat nas je vzbudila silna eksplozija. Nihče ni ostal na tleh, ker smo to smatrali za znamenje napada, dokler nista pridirjala dva huzarska častnika in javila, da je na ranstadski cesti na bregu reke naključno zletel izrak voz s smodnikom. Temnordeči dim se je še vedno vahal proti nebu, kjer se je počasi porazgubil.

Polagoma je nastal mir. Nekateri so zopet plegli in skušali zopet zaspati. Dan se je že delal. Če si pogledal na meglenosivo reko, si že videl, kako so se naše čete v brezkončni vrsti vleklo preko peterih mostov čez Elstero in Pleisso, ki so si tako blizu, da tvorijo skoro en sam most. Ta most, čez katerega je imelo iti toliko tisoč ljudi, je delal človeka vsega žalostnega, kajti prehod je moral trajati silno dolgo. Vsakemu je prišlo na misel, da bi bilo dosti boljše, ko bi bili čez reko zgradili več mostov, ker bi nas vsak hip lahko napadel sovražnik in bi bil potem umik zelo težaven. A cesar je bil pozabil za to dati povelje in brez povelja si ni nihče upal kaj storiti. Noben francoski maršal bi si ne bil upal trditi, da sta dva mosta boljše kot

tesne izdelke, cement, žvepleno kislino in še nekatere tovarniške izdelke.

V Jugoslavijo sme Avstrija uvažati po znižani carini: mast, ženev, gips, magnezit, mlo, mazilo za čevlje, barve, firnež, bombaževno prejo, bombaž za nadrobno prodajo, razne vrste platna in preje, nekatere vrste svile, klobuke, dežnike, sedlarske izdelke, kavčuk, pohištvo, razno papirnatno blago, železo, pločevino, žico, osi za vozove, kladiva, sekire, lopate, vijake, žrebce, železno pohištvo, blago iz svinca, cina, bakra, kotlarske izdelke, vodne turbine, razne poljedelske stroje, sesalke, priprave za vozove, električne aparate, električne svetilke, vagoni, kolesa, avtomobile, vozove, godbene instrumente itd.

Obmejni promet bo olajšan z določitvijo uporabe cest na meji, brodov, mostov. Nova pogodba določa podrobnosti o uporabi električne sile iz Avstrije, oziroma Jugoslavije, o splavarstvu po Muri, o ribolovu, o regulaciji Mure in o izrabi vodnih sil na meji. Samo eno važno stvar še pogrešamo v tej pogodbi, namreč odpravo sedanje uredbe glede prolaznic in izkaznic.

To so v glavnem točke trgovinske pogodbe, katere zbiramo naše ljudstvo. Če bom ta teden dobil prepis pogodbe, bom v eni prihodnjih števil opisal pravilnik glede izvoza vina, sadja, živine itd. Dobro je za naše gospodarske razmere, da se je enkrat odprla meja za vino, sadje in živino vsaj v toliko, da je znižana carina za to blago. Ob tej priliki moram poudariti, da sta nam te ugodnosti že lansko leto, ko je bila naša vlada, pripravila minister za kmetijstvo dr. Franc Kulovec in njegov svetovalec gospod Robert Košar, vinogradnik od Sv. Bolfenka. Dr. Kulovec je kot minister tedaj poslal g. Košarja na Dunaj, da je predložil Avstrijcem naše zahteve glede uvoza vina in drugih pridelkov v Avstrijo.

Franjo Žebot.

Kmetijska dela v mesecu septembru.

V splošnem in pri živini.

V septembru nastopi čas za vegetarijce in prijatelje različnega sadja. Ne pustimo zatagadelj te sadne sezone korakati mimo nas, ne da bi jo izkoristili z uži-

eden. Iz tega se vidi, kako je železna disciplina Napoleona ponizala te stare vojskovodje: skušali so kot stroji in se niso brigali za nič drugega, boječ se, da bi se ne zamerili gospodu in mojstru...

Meni je ob pogledu na ta brezkončni most takoj prišlo na misel: »Ko bi nas le takoj spustili čez, ker bitki in krvi smo že siti do grla. Ko bomo na drugi strani, potem bomo že na potu na Francosko. Potem bom morda zopet videl Katarino, teto Marjeto in očeta Guldenu.« Ta misel me je omehčala. Z zavistnim očesom sem gledal tisoče jezdečih topničarjev in trenskih vojakov, ki so korakali tu doli kakor mravljinici, in velike medvedje kape stare garde, ki je s puško v roki nepremično stala na lindenauskem griču na drugi strani reke.

Cebedej je mislil isto in mi je rekel:

»Kaj ne, Jože? ... Ko bi le midva bila na njih mestu!«

Zato se mi je zdelo silno bridko, ko so proti sedmi uri prišli trije багаžni vozovi, ki so nam pripeljali kruha in patron. Zdaj je bilo jasno, da ostanemo pri zadnjih četah. Kljub gladi bi bil najrajši kruh vrgel ob zid. Kmalu nato sta šla mimo dva švadrona poljskih jezdecev s sulicami, ki so jahali navzgor ob reki. Za njimi je prišlo kakih pet ali šest generalov, med njimi Poniatowski. Bil je kakih petdeset let star, precej velik in suh, mračnega obraza in je jahal mimo nas, ne da bi nas pogledal. General Fournier se je ločil od svojega štaba in zavpil nad nami:

»Vrste obrat na desno!«

Svoj živ dan me ni srce tako zabolelo kot ta hip — za dva solda bi bil dal življenje. A vsak se je moral ravnati po prednjem možu in mostu pokazati hrbet.

Na koncu šetalšča smo prišli na mesto, ki se zove Novčna vrata na koneviški cesti. Na desni in levi teko steri mestni nasipi, zadaj pa so hiše. Postavili so nas po kritih hodnikih poleg teh vrat, ki so jih bili saperji trdno zaklenili in zadelali. Stotnik Vidal je sedaj poveljeval bataljonu, ki se je bil skrčil na tristopetindvajset mož. Nekaj starih, črvojedih palisad smo imeli za obrambo. Po vseh cestah pred nami se je bližal sovražnik.

Že nekaj minut se je slišalo topovsko streljanje: Bücher je na drugem koncu mesta naskočil halsko pred-

vanjem svežih zrelih češpelj, sliv, jabolk itd. in našim želodcem ne privošči okrepčil v sveži, naravni obliki v najobilnejši meri. Pokrivajmo stare slamnate strehe, ako so začele prepuščati deževnico. Po stanju strehe spoznamo vrednost hišnega gospodarja. Streha, ki kaže rebra, je tožiteljica svojega gospodarja. Žito, katero mislimo posejati, očistimo grahorja, stoklase, ljulike in drugega plevela. Umni poljedelci sortirajo žito tudi po kakovosti, da dobe lepše blago za seme. Oni se drže pravila: kakršna setev, takršna žetev. Iz težkega zrnja izhajajo močne rastline, ki dajo večji pridelek. En merik semenske pšenice naj tehtaja najmanj 47 kg. Za čiščenje žitnega semena nam je treba trijerjev, še bolj pa so takojimenovani čistilni in sortirni stroji patenta »Heid«, ki jih ima v zalogi Kmetijska družba v Ljubljani. Kakor moramo z odbiranjem plemenskih živali skrbeti za izboljšanje naše živinoreje, prav tako je treba tudi v rastlinstvu, zlasti v žitogojstvu z odbiranjem semen dvigniti produkcijo do višje stopnje. — Ob nastopu hladnega jesenskega vremena začne pojemati rast kmetijskih in drugih rastlin, dokler naposled popolnoma ne preneha, četudi notranji fiziološki procesi trajajo še naprej. Poslednji sadeži padajo na tla in drevje začne zgubivati listje, ki je porumenelo in porjavelo. Nekatero drevje obdrži svoj sad še v času, ko je že popolnoma golo (skorš, nešplja, trnoljica). Ako listje zelo pozno odpada, je znamenje, da rastna doba vsled toplenga jesenskega vremena še ni zaključena in zima zato v naslednjih mesecih tem hujše pritisne, kajti:

Sveti Mihajl če želoda ne strese,
Božič obilo snega prinese;
In gorka jesen nam oznanjuje,
Da zima se pozno odmakuje.

Živino spuščamo na prosto, dokler vreme pripuša. Jesenska paša je najizdatnejša. Odpadajoči hrastov sad izkoristimo najbolje na ta način, da gonimo v hrastove gozde svinje, ki ob želuču brzo odebele.

V vinogradu.

V septembru, ko je začelo grozdje dozorevati, imamo najlepšo priliko, da zaznamujemo rodovitno in nerodovitno trsje. Ta izbira ali selekcija trti je za razmnoževanje največje važnosti. Rodovitnost vinske trte je lastnost, ki se prenaša potom cepičev od starega trsja

mestje. Kmalu nato se je oglašilo streljanje od desne strani: Bernadotte je napadel vrata pri zeljnatih vrtovih in skoro istočasno so padle prve avstrijske granate v naše krite hodnike. Kot toča so padale druga za drugo. Nekatero so letele preko zadnjih vrat in se razpočile nad hišami ali po predmestnih cestah.

Ob devetih so se Avstrijci na koneviški cesti razvrstili v kolone za napad. Poplaval so nas od vseh strani. Kljub temu je vzdržal bataljon do desetih. Potem smo se morali umakniti za stare nasipe, kamor so nam sledili Avstrijci skozi vrzel med navskrižnim streljanjem dvajsetega in štirinajstega linijskega polka. Ti siromaki niso bili tako besni kot Prusi, a so bili vendarle hrabri, kajti okrog polenajstih so vzeli nasipe. Mi smo streljali nanje z vseh bližnjih oken, pa jih nismo mogli vreči doli. Šest mesecev poprej bi se mi bila gnusila taka moretev, zdaj pa sem bil doživel že toliko drugega, da sem bil neobčutljiv, kakor v vojni osivel vojak. Se zmenil se nisem več za smrt enega ali sto ljudi.

Doslej je bilo še vse prav, a kako naj zdaj pridemo iz hiš. Sovražnik je bil zasedel vse vhode. Umakniti smo se mogli samo še čez strehe. To je bil eden izmed najhujših trenutkov, kar se jih spominjam. Hipoma mi je prišlo na misel, da bi bili tu ujeti kakor lisice, katere hočejo lovci z dimom uničiti v luknji. Stopil sem k oknu in videl, da drži na dvorišče in da ima to dvorišče izhod samo na prednjo stran. Ko sem bil zopet stopil v sobo, kjer nas je bilo dvanajst, sem ugledal seržanta Pinta, ki se je z višecimi rokami naslanjal ob steno. Pravkar je bil kroglo dobil v trebuh. Med pokanjem strelav nam je rekel:

»Fantje, branite se! ... Pokažite jim, da smo jim vendarle kos, lopovom!«

Spodaj je bobnelo ob vrata, kakor bi streljali s topovi. Streljali smo neprestano, a smo bili že popolnoma obupali. Naenkrat je nastal spodaj velik hrup, kakor od dirajočih konj. Streljanje je prenehalo. Skozi smodnikov dim smo videli, kako so štirje švadroni ulanov kakor levi navalili na Avstrijce. Vse se je umikalo. Sovražnik se je spustil v beg, a dolge sušice z rdečimi praporčki so bile hitreje od njih in so se jim kot puščice zadirale v hrbet.

(Dalje prihodnjik.)

na mlado. Čestokrat imamo opraviti s trsjem, ki kljub pametni rezi, izdatnemu gnojenju in drugim pravilom noče dovoljno roditi. Takšno trsje je za razplodbo nerabno. Z ozirom na različna svojstva posameznih trt je torej jemati cepiče, bodisi za suho, ali za zeleno cepljenje vedno le od najrodovitnejšega in bujno rastočega trsja. Rodovitno trsje zaznamujemo s tablicami, ali na ta način, da pomažemo stari del trsa z oljnat barvo na vidnem mestu. To storimo tri leta zaporedoma in zvedeli bomo natančno, katero trsje je rodovitno in katero nerodovitno. S selekcijo trt naj bi se pečali vsi umni vinogradniki, osobito tisti, ki se pečajo obenem tudi s trtničarstvom. Teoretično pomeni selekcija vsoto opazovanj, ki utemeljujejo samotvoren, mehaničen razvoj živih bitij. Jedro teh opazovanj postavlja tezo, da se samo najmočnejše bitje more vzdržati v boju za obstoj, dočim slabotnejše mora propasti. — Grozdje, ki visi do tal, je treba obvarovati pred oblatenjem s tem, da privežemo dotične locne nekoliko višje, ali pa da potegnemo z motiko nekoliko zemlje izpod trsa. O trgatvi v septembru v naših krajih, osobito letos, ko je vsled hladnega vremena in pogostih nalivov vegetacija zakasnela, ne moremo biti govora, ker je grozdje, razen nekaterih zgodnjih vrst še prekrislo in nezrelo.

V sadonosniku.

Razen nekaterih zimskih sort dozori sadje pri nas ponajveč v mesecu septembru. S sadjem obloženo drevo se priklanja tu in tam do tal ter prosi, da spravimo dozorel sad. Jesensko sadje se da hraniti dalje časa, nego poletno, ako ga spravimo ob pravem času. Jesenske hruške in jabolke moramo potrgati preden popolnoma dozore na drevesu. Češnje in slive za razpošiljanje potrgamo, ko imajo še napeto kožo. Ako pa jih hočemo sušiti ali predelati v mezo (pekmež), tedaj je tem bolje, čimdalje jih pustimo na drevju. Skrbimo, da bomo čim več sadja posušili, ker ga na ta način z največjim pridom izkoristimo. Le najslabše koščičnato sadje porabimo za žganjekuho, najslabše peškasto pa za napravljane sadjevca. — Za spravljane sadja potrebujemo poleg primernih lestvic, obiračev in posode tudi odznotraj obšite košare, ki imajo močen locen za pritrdjevanje vrvice. Nikdar ne hodimo po drevju s čevlji, ki so okovani z železi ali podkovami, ampak bosonogi ali v nogavicah. Pri trganju namiznega sadja moramo paziti, da sadju ne zadamo odtiskov, ki zmanjšujejo njegovo vrednost. — V drevesnici dovršujemo okulacijo. Okulirane divjake pregledajmo za kakih 10 do 14 dni ter okulirajmo vnovič, ako se niso prijel pri prvi okulaciji. Za 2 do 3 tedne po okulaciji porežimo vezi, zlasti pri divjakih, ki imajo bujno rasti in se na jesen odebele. Dobro je tudi ako drevesnico še enkrat temeljito okopamo in očistimo plevela ob suhem vremenu.

Na polju in travnikih.

Kdor še ni zoral strnišča, naj to stori, dokler je manj dela s vprezno živino in lepše vreme. Kopajmo pozni krompir, ko se je zel jela sušiti. Ako smo sadili krompir v vrste ali rede, tedaj ga lahko izoravamo s posebnim izkopalnikom. Okopavajmo repo in mrkev, kar znatno pripomore, da postanejo sadeži debelejši. Spravljajmo razno sočivje ob pravem času, da ga ne napade plesen in trohnoba. V drugi polovici meseca septembra dozori navadno koruza. Koncem septembra je začeti s setvijo ozimne. Ako sejemo s sejalko, prihranimo obilo semena in dosežemo večji in lepši pridelek, ker pride seme v enakomerno razdaljo in globočino v zemljo. Sejalni stroj od znane češke tvrdke Melichar-Umrath-Bäcker stane 4850 do 5800 D. Naroči se lahko pri generalnem zastopstvu poljedelskih strojev F. Smola v St. Jurju ob juž. žel., ali pa pri kateri njegovih podružnic v Ptuj, Zalcu itd.

Da preprečimo snetljivost, namakamo rž in pšenico po eno uro v enoodstotni raztopini bakrene galice. Tako namočeno rž razgrnimo pred setvijo po tleh, da se posuši in postane dobra za sejanje. Pri rži se imamo boriti tudi proti snežni plesni, ki povzroča, da mlada stru pod snegom plesni in segnje. Kmetje pravijo v takšnih slučajih, da je rž pozebla. Zanesljivo sredstvo proti tej boleznij je »Uspuluna«, ki se z enako dobrim uspehom obnese tudi proti snetljivosti žita in drugim glivičnim boleznim. Za 100 kg semena vzamemo 40 litrov vode, v katero raztopimo 100 g uspuluna. Namakanje traja eno uro. — Toplo jesensko vreme vpliva na kalitev semena in razvoj mladih rastlin zelo ugodno, ter pripomore, da se rastline pred zimo bolje razrastejo. Iz enega semena vzraste namreč po več bilk in žito postane gostejše. Upravičeno je zategadelj naziranje kmetovalcev, da je pri pozni setvi v oktobru na vsak korak za drugim sledeči, — treba po eno pest več vreči. — Neka druga prislovica pa se glasi:

Sadja, pšenice in mnogo rži

Prvih dni kimovca grom nam deli.

Na travnikih dovršujemo otavno in ponekod tudi otavično košnjo pred nastopom hladnega jesenskega vremena.

Na vrtu.

Presajajmo zimsko salato, zimski ohrovt in zimsko zelje. Kdor še ni posejal spinacea, motovilca, mrkve in peteršilja za prihodnjo pomlad, naj to stori nemudoma, dokler je vreme toplejše. Endivijo presajati v septembru je že nekoliko pozno, kar rasti v tem času navadno že ponehava. Sadimo šalotke, proti koncu meseca tudi čebulo in česen. Zrele semenske rastline pobirajmo ter jih obešajmo pod streho, kjer naj pozorevajo. Ob suhem vremenu povežujemo endivijo, okopavajmo šparglje in drugo trajno zelenjavo. Skrbimo za zadostno zalogo gnoj (najboljši za vrt je jesenski gnoj) ter napravljajmo kompost. — Mladenke, ki ljubijo cvetlice, sade čebulice tulipanov, hijacint in drugih čebulnic. Ledenice je spraviti na varno pred mrazovi, v lončke pa presajati pelargonije, begonije, nageljčke itd.

V kleti.

Pregledajmo vse sode, ki pridejo v času trgatve v poštve. Nove sode ovinjamo z vrelo vodo, kateri smo pridejali dva odstotka sode. Na polovnjak zadostuje 15 do 20 litrov vode. Ta voda se ne sme ohladiti v sodu, tem več jo je iztočiti še toplo. Zaparjenje ponovimo 2 do 3 krat, dokler ne teče zapara čista iz sode. Nato napolnimo sod do vrha s studenčnico, ki naj ostane 9 dni v sodu. Čista sveža voda izluži ves preostali duh in okus po hrastovem lesu in sode. V večjih vinskih kletih imajo za to posebne izparevalnike, s pomočjo katerih se dovaja vroča para pod pritiskom polovične atmosfere v sode. — Popravljen sode ovinjamo enako, kakor nove. Tako izparjene sode rabimo najprej za vrenje mošta. Za vino so uporabni šele tedaj, ko smo jih izparili povrh še z vrelini drožami, ali pa, ko je povrel v njih vinski mošt. Sode, v katerih se je tekom časa nabralo mnogo vinskega kamna in žvepla, je odpreti in omenjene snovi odstraniti. Pred trgatvijo očedimo klet temeljito in posujemo tla s svežim peskom, ako niso iz cementa. Dobro je tudi pobeliti stene z apnenim beležem.

V čebelnjaku.

Tekoče leto dosedaj za čebelarje ni bilo nič kaj ugodno. Mila pomlad je povzročila, da so neki panji rojili že v drugi polovici aprila. V času za rojenje, to je v maju in prvi polovici junija pa so bili roji redki vsled hladnega vremena, vetra in dežja. Zategadelj niti najmočnejši panji niso mogli izkoristiti pomladanske paše v zadostni meri. Šele v drugi polovici junija in v juliju so izletavale čebele na pašo v obilnejšem številu. Takrat pa je lipov in kostanjev cvet bil že pri kraju. Kjer pridelujejo ajdo, obstoja še upanje, da si panji opomorejo z ajdovo pašo. Tu in tam tudi že opažamo obilne nove zaloge ajdovega medu, katerega so čebelice nabrale ob solčnih dneh avgusta. Spoznamo ga že od daleč po njegovim prijetnem vonju. V krajih brez ajdove paše pa je treba čebele prestaviti s prevažanjem na mesta z obilno pašo v pozni jeseni, najmanj 4 km daleč. Kjer se obeta dobra jesenska paša, moremo skoro ves med izvežati, drugače pa je pustiti 4 do 5 satnikov z medom, ki naj služi čebelam v prehrano po zimi. Strd je hraniti na hladnem in suhem mestu. Stare in brezmatične panje združimo, da ne poginejo v zimskem času. Stare matice moramo zamenjati z mladimi in opljenimi. Pobijmo trote, ako jih niso pobile čebele same ob priliki trotove vojske v avgustu. V času ko ne marajo več rojiti, gonijo namreč čebele-delavke trote iz panja ter jih ne pustijo več nazaj. Ti izgnanci se zbirajo navadno potem spredaj na deščici, kjer jih moremo poloviti.

September, oj zoritve čas krasan!
Ovočje pač najbolje obrodi.
Kjer oko gospodarja dan in dan
Nad sadnim drevjem čuje in budi.

Pšenico sejajte seljalniki
in težke brane branajte zemljo!
V tem vsi se strinjajo državnički,
Da žito več je vredno kot zlato.

Vekoslav Štampar.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Odnosaji med vladnimi zavezniki so nesporenje. Radičevci zatrjujejo, da je vse v redu, a ta red se kaže v tem, da radikali ne sprejmejo nobenega predloga svojih zaveznikov in da radičevci doslej še niso ničesar dosegli.

Z delno vladno spremembo.

O kateri se je toliko govorilo, ne bo nič. Bolj verjetne so govorice, da se radikali pripravljajo na skorajšnje volitve v nadi, da dobijo tokrat toliko mandatov, da bi lahko sami vladali.

Nova Radičeva politika

najde prav malo odziva med hrvatskim ljudstvom. Po pravem vodstvu Radičeve stranke sploh ne hodi med ljudstvo, ampak pošilja samo od časa do časa kakega poslanca na poizvedovanje. V Rečici blizu Karlova sta prišla tako dva poslanca ravno na sejmski dan, a sta zelo slabo naletela, ker je zbrano ljudstvo odločno zahtevalo, naj se razloži, kaj se je Radič dogovoril z radikali in kaj se da pričakovati od sporazuma. Rečica je bila nekdanj prava Radičeva trdnjava, sedaj so pa kmetje grozili Radičevim odposlancem, da jih naženejo s koli, če še enkrat pridejo s praznimi besedami.

V Zenevo

je že dospela naša delegacija z Radičem vred. Radiča so razni novinarji kar obsuli, a on še nobenega ni sprejel, ker najbrž ne sme. Pravijo, da bo moral za vsako svojo izjavo prej ministra dr. Ninčiča vprašati za dovoljenje. Minister bo imel pač velike težave z gostobesednim Radičem. Po otvoritvi zasedanja Zveze narodov se sestanejo najprej zunanji ministri držav Male antante, da se dogovorijo glede skupnega in soglasnega nastopa pri konferenci.

O Pašicu

pravijo zadnja poročila, da je popolnoma okreval. V francoskem kopalšču Evian les Bains bo dalje ostal kot

se je prvotno trdilo, ker ne misli sodelovati pri svečanostih v Črni gori. Njegova vrnitev v Beograd se napoveduje za konec tega meseca. Beograjska poročila trdijo, da se je podal k Pašicu znani radikal Laza Marković, da ga pregovori, naj se vendar sestane s Radičem.

BOLGARIJA.

Bolgarski begunci, ki prihajajo v Beograd, pripovedujejo strašne stvari. Tako pripoveduje eden, duhovnik in odličan član zemljoradniške stranke, da je bil z okrog 30 sotrpini zaprt v sobi neke vaše šole. Vse te jetnike so žandarji in vladni dobrovoljci ponoči položili po okolici, nekatere so med potjo pomorili, a so končno tudi vsem drugim namenili smrt. Neko noč so vrgli v jetniško sobo par ročnih granat. Jetniki so bili po večini pobiti, priča je pa slučajno ostal nepoškodovan in je utekel iz podrtije, ki je nastala vsled eksplozije. Bolgarska vlada je o tem slučaju poročala, da so hoteli komunisti in zemljoradniki jetnike osvoboditi, da se je med njimi in policijo razvil boj in da je bilo v tem boju toliko mrtvih in šola razdejana.

Predsednik bolgarske vlade Cankov je izjavil, da ne odstopi poprej, dokler zadnjega Bolgara ne pripravi k redu in pokornosti. Po dosedanjih dogodkih se da to razumeti, da bodo vsi pobiti, ki niso znani vladni pristahi.

Ze zadnjič smo poročali, da želi kralj Boris vladno spremembo in da je prišlo med njim in vlado do nesoglasja, ko se je branil podpisati zadnjih 29 smrtnih obsodb. Sedaj je poslala beograjska vlada v svet vesti, da je bil na kralja poskušen atentat s strupom. Vladno poročilo pravi, da so opozicionarci najeli kuharja, naj kralju kosilo zastrupi, a se je to še pravočasno odkrilo. Po delu vojaških in civilnih bolgarskih vladinovcev bo pa svet lahko tudi sklepal, da so sposobni oni sami spraviti kralja s poti, če bi se jim resno stavil po robu.

IZ OGRSKE.

Posebno značilen je slučaj bivšega ministra Beniczky. Kot poštenjak ni mogel zamočlati zločinca svojih bivših vladnih zaveznikov in je spravil v javnost, da je tudi državni upravitelj Horthy skriv tajnega umora dveh opozicijskih novinarjev. Monarhistična stranka, kateri je bivši minister Beniczky pripadal, je pa svojega člana pustila na cedilu in bivši minister je bil sedaj obsojen na triletno ječo.

DRUŠTVO NARODOV.

Sedanje zasedanje ali konferenca Društva narodov je šesta po številu. Otvoritev je bila v ponedeljek, in sicer pod predsedstvom francoskega ministrskega predsednika, ki je podal poročilo o delovanju Društva narodov v preteklem letu. Nato se je izvolilo predsedništvo konference.

Prireditve.

Sv. Ana v Slov. gor. Dne 27. t. m. se vrši na braniku slovenske zemlje slovesna blagoslovitev in otvoritev novega Katoliškega doma. Ta velika slavnost bo združena s mladinskim taborom za cele Slovenske gorice. Posetijo nas bratje Orli od St. Lenarta in Orlice od Sv. Benedikta. Nadalje iskreno vabljeni vse Mladeniške in Dekliške zveze, sploh vse organizacije katoliške misli in katoliškega imena. Na ta veliki in za krščansko prosveto pomenljivi dan naj prihiti cvet in up lepih in starodavnih Slovenskih goric, mladina jasnih obrazov in plemenitega srca. Tudi Vi, dragi očetje in mile matere, ste vabljeni, da se skupno ta dan veselimo! Vsem faranom in dobrotnikom izven mej naše župnije, ki so pripomogli, da se je ta lepa in prepoševna stavba v tako kratkem času mogla izvršiti, v imenu naše mladine iskrena hvala. Spored je sledeči: Ob 9. uri sprejem vseh gostov pri Katoliškem domu. Kratak pozdrav. Nato slavnosten spreved v cerkev. Potem slavnostna pridiga in sv. maša. Po maši slovesna blagoslovitev Katol. doma. Zatem mladinsko zborovanje: govorijo govorniki od Prosvetne zveze iz Maribora. Popoldne bode vpriporitev velike ljudske igre »Deseti brat.« Vmes zapojejo pevski zbori več pesmi. Sodeluje domača godba »Kürbozi«.

Sv. Barbara v Slov. goricah. Pri nas smo praznovali zelo slovesno Jernejevo nedeljo 30. avgusta. Bil je to orlovski dan. Slovesnost so povzdignili Orli in Orlice iz lenarčke in benediške srenje. Prisostvovanje Orlov pri procesiji in pa popoldanska telovadba sta bila posebno všeč Barbarčanom.

Sv. Anton v Slov. gor. V nedeljo, dne 30. m. m., je priredil domači orlovski odsek za obletnico na društvenem odru lepo A. Medvedovo igro »Stari in mladi.« Igra je sicer ljudi zadovoljila, dasiravno posamezni igralci niso dovolj spretno rešili svojih vlog. Veseli nas, da so naši Orli tudi nam Antončanom priredili to lepo igro in jim v bodoče želimo še mnogo več uspeha. Bog živi Orle! — Domačin.

Sv. Tomaž pri Ormožu. V nedeljo, dne 13. t. m., proslavi naš domači orlovski odsek s sodelovanjem sosednih odsekov svoj prvi jubilej, petletnico ustanovitve. Spored celodnevne prireditve je sledeči: ob devetih sprejem gostov, ob pol desetih slovesna sv. maša s skupnim sv. obhajilom, po maši slavnostno zborovanje na prostem pred cerkvijo, popoldne po večernicah pa telovadni nastop na pašniku g. Janžekovića (p. d. Janžovi) v Koračicah. Za obede (po 9 dinarjev) bo preskrbljeno. Igrala bo svetinjska godba na pihala.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Domači orliški krožek stopi dne 20. t. m. prvič samostojno na plan. V ponosni zavesti svoje mladosti in svojega poslanstva nam bodo nudila dekleta